

DE POSTRYDER DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postryder verschijnt s'dingsdags, s'donderdag en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, grootmarkt, 20, en by alle postdirecteuren.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiemen.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiemen.

De reclamen, per drukregel 25 centiemen.

TONGEREN, DEN 26 JANUARY.

Kamer.

De geheele zitting van verleden dingsdag is ingenomen geworden door de redevoering van M. den generaal Chazal, minister van oorlog, die zyn budget met veel krachtigheid verdediged heeft.

De redevoering des heeren ministers kan in deze enkele woorden versat worden: d' verdedigers van het leger zyn de vrienden onzes lands, onzer onafhankelkheit! deszelfs vyanden, de vyanden onzer nationale instellingen.

« Onder de tegenstrevers des legers zyn zegt M. Chazal de eenen verbliid door hunnen haet, de anderen zyn het slagtoffer eener begoofteling. Zy gelijken aan die schapen, welke hunne wachthonden aanzien hebbende als nuttelooze blaffers, ze heen zenden. Gy weet dat de wolf gemakelyk spel had met de kaelde. Sedert Kain en Abel heeft de oorlog geduriglyk de aerde verwoest en het zal waerschyndlyk nog alzoov voortgaan tot het einde der eeuwen. In 1848, by de opkomst der republiek by onze naburen waende men zich aan den ingang eener nieuwe tydrekening, eener tydrekening van broederlykheit en van vrede. Maar hoevele oorlogen heeft men sedert niet gevoerd? En men is nog niet aen het einde gekomen. De meest brandende vraagstukken blyven aen de dagorde en iederen dag kan de oorlog er uit voortpruit. Wie weet of wy morgen niet reeds Europa in vlam en vuur zion zullen? En men vergeet het niet. Mogt een inrukkende vyand ons in zulke omstandigheid ontwapend vinden, onmagtig aen onze nationaliteit te verdedigen, mogten wy slechts gedurende een enkelen dag door zyne legers bezet worden, die kortstonidige inrukking zou ons duerler komen dan het budget van oorlog gedurende tien jaren.

« De vruchtbaarste uitgaef welke een land kan doen is die welke geschiedt tot inrukking van een goed leger dat het beschemt tegen de inwendige omwentelingen en de inrukkingen van den vreedende.

« Engeland heeft altyd meer dan het derde zyns budgets tot onderhoud zyns legers besteed, ondanks zyne afzondering van het vastland, waardoor het om zoo te zeggen veilig is tegen alle inrukking. Na den feestdronk aen de koning stelt men in al de banketten van Engeland eenen toast in aen het leger en aen de vloot die de magt en de grootheid van Engeland handhaven. Weest verzekerd dat de staetshuishoudkunigen die de algemeene ontwapening aenprediken altoos in de wildernis spreken zullen; want de ontwapening zou het begin zyn van Engeland's verval.

« Ik denk niet, zoo als velen zeggen dat Frankryk brandt van de begeerte om ons land te overweldigden. Er bevindt zich aen het hoofd van het franche Gouvernement een man, die ons talrike bewyzen gegeen heeft van zyne genegeheid en ik wensch dat hy nog lang over Frankryk moge heerschen even als ik wensch dat België nog lange jaren zynen beminnden souverein moge behoulen.

« Ziet welke reuzenstappen de beschaving gedaen heeft sedert dat de inruiging der bestendige legers enige veiligheit aen de volkeren gegeen heeft. Denkt niet dat de Vereenigde-Staten die hedendaegsche afschuwlykheiten zoo gezien hebben had het gouvernement een goed leger gehad om zyne beslissingen te doen uitvoeren. Zy zyn thans verpligt hunnen toevlugt te nemen tot de gedwongene leeninge, tot de papieren munt van drakonische wetten te maken en van soldaten te rekruteren in al de landen van Europa. In dry jaren is de schuld der Vereenigde-Staten die slechts 350 miljoen bedroeg, zes en dertig maal zoo groot geworden. In july laetstleden bedroeg zy meer dan 18 duizend miljoenen. De tegenwoordige oorlog kost 20 miljoenen daegs. Dit cyfer zal u misschien verbazen.

M. Coomans. Neen, neen de oorlog is eene domheid, zie daer alles.

M. Chazal. Met uwe stelsel zouden wy aen dergelyke kwalen blootgesteld zyn. In die 13 duizend miljoenen, die reeds misschien 17 duizend miljoenen geworden zyn, zyn niet begrepen die schade veroorzaekt aen den eigendom die men op 27 duizend miljoen berekent! De schuld der Vereenigde-Staten zal meer dan de helft beibragen van den roerenden en onroerenden eigendom. In de Vereenigde-Staten voert men eenen verdelgins oorlog, eenen oorlog, die niets spaert. Ziet daer wat er geschiedt in de landen waar geen bestendige legers bestaan.

Het Zuiden heeft alzoov veel verloren als het Noorden.

M. Coomans. Zy zyn beide zot. M. Chazal. Ik denk dat wy uit die feiten eene les kunnen trekken. Indien uwe denkbeelden de overhand krygen zou in België beklagen.

« De onderhoud van een goed leger gedurende eeuwen zou aen Amerika niet zoo veel gekost hebben als de tegenwoordige oorlog wiens einde men nog niet voorzien kan.

« Men komt daer eene nieuwe tribst van 5 ten henderd te stellen op de inkomsten van 600 dollars, van 7 1/2 0/0 op de fortuinen van 5000 dollars en van 10 0/0 op de fortuinen van 10,000 dollars. Al de eetwaren, de meptalen, de stikken, de spellen, de tegenschermen, alles in een woord is belast. Wilt gy uw vaderland aen zulke onheilen blootstellen, stemt dan tegen het budget van oorlog; maer ik wachtiets beters van vaderlands liefde en uwe gehechtheid aen onze nationale instellingen.»

De zitting wordt gesloten.

In de zitting van gisteren woensdag heeft de minister van oorlog zyne redevoering voortgezet. Hy heeft eene vergelyking gemaakt tusschen de middelen van België en die der andere landen en er uit afgeleid dat de militaire lasten in ons land geringer zyn als elders. M. Chazal heeft g'ëndigd in t de belofte te hernieuwen van een volledig verslag over onze militaire inruiging neder te leggen en hy heeft de leden der Kamer g'emeekt van het budget te stemmen en aen de kiezers te doen verstaan dat ons land heel goed in staet is om zich tegen welkdanigen vyand ook te verdedigen.

M. Bouvier en De Fré hebben nog eenige aenmerkingen gemaakt ten voordele van het budget, waerna de beraadslaging tot heden donderdag is verschoven. Heden moet M. Le Hardy de Beaulieu het woord voeren tegen het budget.

Afkondiging van den Jubilé.

Zyne Hoogerwaerde de bisschop van Luik komt eenen herderlyken brief uit te geven waerin de algemeene jubilé voor 1865, door Pius IX vergund, aengekondigd wordt. Ziehier wat wy daeromtrent in den omzendbrief lezen, die te lang is om hem in zyn geheel te geven.

« Het zedebederf is groot, de wanorde der verdwaelde geesten is ten top gestegen; waer men ook zyne droevige bliken wende, binnen en buiten 's lands, hoog en laag, overal wordt de zaak van God verraden, en looze aenvallen tegen de kerk van Jesus Christus en tegen de leden der katholyke kerkregering berokkend. Wat al droeve grondstellingen in het gedrag der vorsten welke nogtans alleen door God regeeren! Wat al wetten van wantrouw, vervolging en haet, in de besturen welke nogtans bezwyken zouden in den drang der ongodsdienstige drijfden die zy los laten, indien de godsdienst, in het hart des volks ingeworteld, de maetschappij niet bleef ondersteunen? Protestanten, Joden, Pantheïsten, Ongodisten, Deïsten, Waenwyzen, Vrymetselaers, Vrygeesten van allen aard spannen samen om de Kerk te bestryden, hare instellingen te hoonen, hare dienaers te lasteren, hare leden te verderven. Eene algemeene samenzwering poogt het ryk Gods in de zielen te vernietigen; de aenval wordt gerigt op allen onderdrom, op alle standen, en om zekender de maetschappij te verderven met de familie onkatholyk te maken heeft men besloten het geloof en de godelyche uit het hart der vrouw te rukken. De goddeloosheid handelt niet meer bedektelijk of in het duistere, in ons land ten minste heeft de godslastering zelf hare openbare leerstoelen en schriften; de zong-listen hebben hunne scholen en byeenkomsten. Als men de stouthed en hevigheid tegen al wat heilig is ziet, zou men zeggen dat ons ongelukkig land het strydperk is geworden van den beslissenden slag tusschen kwaed en goed van de antechristen tegen Christus, van Satan tegen God.»

Zyne Hoogerwaerde beloofte later op de encycieliek terug te komen en geeft de beschikkingen van den jubilé die in Luik van den 25 maert tot den 25 april zal gevierd worden, en in de overige parochien des bisdoms gedurende eene maand volgens het goedvinden der eerwaerde heeren pastoors.

Protestatie van Mgr Dupanloup.

Behalve de zestien kardinalen, aertsbisschoppen en bisschoppen, die, zoo men weet, reeds geprotesteerd hebben tegen den verbodbrief van minister Baroche, betrekkelijk de afgeheele afkondiging der encycieliek van Paus Pius IX, zyn er in de verloopene week nog dertien nieuwe

protestatiën ingezonden door de aertsbisschoppen van Reims, Auch en Aix, en de bisschoppen van Rodes, Metz, Blois, Fréjus, Nîmes, Mende, Nantes, Straetsburg en Pauiers. Voegen wy daerby dat zoudag, in de hoofkerken van Bourges en Langres, de bisschoppelyke onderrichtingen over den pauslyken z'ntribst van de predikstoelen afgelezen zyn.

Er ontbreken nu nog slechts de antwoorden van elf prelaten, waerna het Staetsbestuur de denkyze zal keunen van al de aertsbisschoppen en bisschoppen over de weerde der organieke artikels van Napoleon I en over het gezag der wereldlyke magt in zuiver godshienstige en geestelyke zaken.

Het tevenschrift van Mgr Dupanloup, bisschop van Orleans, is reeds gedeeltelyk in druk verschenen in de katholyke dagbladen. Het draagt voor titel: *Het verdrag van den 15 september en de Encycieliek van den 8 december.*

Mevrouw de gravinne Dumonceau, geboren gravinne de Benesse, die, nauwelijks eenige maanden geleden, in huwelijc getreden was, is in Bahe op hare trouwreis overleden. De zeldzame goedigheden welke het hart en het karakter dezer jeugdigde dame kenmerkten zullen harer overlyden diep doen betreuren door al degenen die haer gekend hebben.

De handelsgeregbank van St-Nikolaes heeft een vormis gegeven, dat voor de reizigers der spoorwegkompagnij van het hoogste belang is.

Een veekoopenan bevond zich in den loop der verledene maend augustus in de staet van Duizend-Appels, aen den Waeschen-spoorweg, en nan er een kupon voor Antwerpen, waerheen hem dringende zaken riepen.

Het bestuur had dien dag pleziertreinen ingegrigt, en het gedrang der reizigers in de staet van Lokeren was zoo groot, dat er geene enkele plaats in de rytuigen meer overbleef. Het konvooi hield dus niet te Duizend-Appels stil, en zette zynen gang tot Antwerpen voort.

De veekoopenan, even als andere personen die zich in het zelfde geval als hy bevonden, mogten naer huis terugkeeren; maer hy schikte zich niet in zyn lot, en spande een proces tegen de kompagnie in, met vraag van schadevergoeding.

De regthank gaf den eischer gelyk, de verschommende reden door de kompagnie ingebracht, verwerpende. Het lang gemotiveert vormis besluit samelyk in hoofdzaak: 1° dat de kompagnie door de inruiging van pleziertreinen, de dienst der gewoone treinen niet mag te kort doen; 2° dat zy het recht niet heeft, het vervoer der reizigers, die zich in de standplaatsen op het vastgestelde uur aanbieden, te weigeren, het publiek geregtygd zynde te eischen dat de tusschenstaen en halten altyd behoude worden, dat de treinen uit een voldoende getal rytuigen samen-gesteld zyn om in de gewoone behoeften des vervoers te voorzien; dat er bygevolg een vergoedbaer fot bestaet, waernee die wettige behoeften miskeud worden door de inruiging van byzondere treinen, als in het voorhand gegeval.

Men schryft uit Brugge :

Een diefstal van 20 a 21,000 frs, in titels en andere weerden, by mev. Maes-Van Vyve gepleegd, is het voorwerp van alle gesprekken in onze stad, om reden dat het onderzoek, zoo schrandrer door de justicie geleid, tot eenen uitslag is gekomen, die by iedereen verwondering baert en de aenhouding van twee personen heeft te weeg gebragt. De gezelschapsdame van mev. Maes Van Vyve, die verleden week is aengehouden en naer de gevangens gebragt, heeft zich aen eene onderruiging, waerby zy in onmagt viel, schuldig aen den diefstal verklaerd en haren medeplygtige aengewezen, die ook reeds in de gevangens opgesloten is. Het is de aenhouding van den tweeden beschuldigde, die het meest verwondering by onze bevolking heeft verwekt, daer het een persoon is die tot de geregtyke orde behoort.

Naby het Kranenhoofd te Antwerpen heeft vyrdag avond eene welgekleeide dame gepoogt zich te verdrinken in de Schelde; de manschap eener visschloep heeft haer met eene boot nog levend mitgehaelt en naer eene naburige herberg gevoerd, waer haer de verschelde hulp en zorg werden gegeven. Huishoudelyk verdriet moet haer tot dit wanhoopig besluit aengedreven hebben.

Te Antwerpen heeft onlangs, tusschen dry werklieden eene uitzwammige wedding plaats gehad. De eene onder hien had gewed in eene halve uer enen liter genever te drinken. By het drinken van het laatste glasken viel hy, en men moest hem naer zyne woening dragen. Hy koopt goetlyks gevaer te vallen sterven.

— Het gouvernement heeft besloten een belgischgezantschap naer China en Japan te zenden om er gestadige en bevriende internationale betrekkingen aen te knooien. Er is niet alleen sprak van een koophandels-tractaet te sluiten, maer ook van zorgvuldig het land te bestuurden en er een belgische konsulare dienst te vestigen op zulkdanigen grondslag dat onze landgenoten zich, zonder moeylykeden de nauwkeurigste, omstandigste en vertrouwen-waerdigste inlichtingen zullen keunen bezorgen. Deze zending is toevertouwd aen M. T. Kint de Rodenbeek, die eerstdaegs naer die gewesten zal vertrekken in hoedangheid van gevolmagtygden afgezant van Z. M. den Koning der België.

— Men heeft te Toulon inlichtingen ontvange over het egyptische admiraalschop Bombay, hetwelk den 15 december laetstleden op de reede van Montevideo is verbrand.

In weidwerd der hoop, door de engelsche en franche zeedivisie aen gebragt, is het admiraalschop in de lucht gesprongen.

De ontploffing van het poeijer heeft 93 slagtoffers gemaakt.

— Men leest in het Spicijer :

« De nieuwe kieswetgeving der kolonie Victoria verleend het stemrecht aen al de vrouwen, municipale taksen betrelende, en by de laetste kiezing hebben zy gebrukt van haer nieuw voorrecht gemaakt. Men zegt, dat zy zeer goed gestemd hebben, dat zy de verlichte en geleerde kandidaten bevoordeeld hebben, gelyk men er zich kon aen verwachten, want de vrouwen zyn met een aristokratiesch instinkt geboren. Zy hebben de geheime stemming verworpen.»

— In Rusland gaet men eenen yzerenweg maken om de Baltische zee met de zwarte zee te verbinden.

Te Palermo in Sicilië, gaet het nieuw theater 25 miljoen kosten en zal 3000 toeschouwers keunen inhouden.

Italië.

In eene byzondere correspondentie, uit Turyn ontvange, wordt bevestigd dat er een aanslag op het leven van Victor-Emmanuel heeft plaats gehad. De koning zou aen den schouder getroffen zyn met een kleuen dolk, toen hy op een vergoedbaer uur naer zyn paleis wederkeerde. De aanslag moet op hem den diepsten indruk gemaakt hebben. Hy ging reeds p'luht onder de smart der schending van de oude stad zynre valeren, welke op handen is, en die hem reeds tot de grootste nederlagtigheit had gebragt. Hy zou na den aanslag zyn leed niet meer verbergen keunen van de genegeheid van zyn volk verloren te hebben, waer van hy vroeger den afged was. De Korrespondentie hesprekt verder de heroïsche s'at'kas en de verwakelogen van 's lands aengelegtheden, die aen de goedstemming des konings ook geen goed deden. Victor-Emmanuel zou er op belacht zyn om de uitgave van zyn huis te verminderen; zelfs zyne paerden, waeronder van de edelste rassen, zouden tot een klein getal gebragt worden. Door zich te bekrimpen dacht hy zyne populariteit te herwinnen, wat juist het tegenovergestelde uitwerksel had, en hem nog meer in de achtling van het volk deed dalen. Ziedaer de gevolgen, zegt de korrespondent, van de wegen, waerop de dwaze politiek van Piemont den koning gebragt hebben; men heeft de hoofstad en den koning geruineerd.

De turynsche correspondent van den Times erkeet dat Italië nog een innig katholyke land is. In het italiensche Parlement en daer buiten (zegt hy in een schryven van 21 dezer) ziet men nog zoveel verkechtheit aen de Kerk van Roomen, dat het tot stand komen der voorgedragen wet tot onteugening der klooster- en kerkgoederen zeer onwaerschyndlyk is. Het zou my niet bevreemden, indien die voordragt door de regering ingetrokken werd. Wylen de heer Cavour opperde het denkbeeld dat Roomen wel waerschyndlyk eenmaal de hoofdstad van het koningryk Italië moest en zou worden, en het verlichte deel der natie en de meerderheid dergenen die van de parlementaire sprekgestoelte en door de drukpers tot de natie spreken, omhelsden dat denkbeeld met geestdrift. Doch wy keunen het ook niet sluiten voor het fot, dat het pausdom nog steeds eene oncinidige groote magt hier te lande heeft, en dat milioenen Italianen lever de hoop op het bezit van Roomen zouden laten varen van den paus en hunne godshienstige vooroordeelen te zien krenken. In Italië zyn het hof en de regering liberael; doch onder de volksmenigte schuilt de oude zuerdessen nog, en zelfs velen, die openlyk liberale begrippen beyliden, verberken diep beemlyk tegen maetregelen die voor klooorders of geestelykheit nadeelig zyn.